

„Laisvė nuo kažko“ ir „laisvė kam“

Izraeliečių tauta buvo įsitikinusi, kad pats Dievas juos įpareigojo kovoti už savo teises. Buvo daug laisvės kovų, daug jų dar bus, bet neatrodė, kad jos turėjo ką nors bendra su Dievu. Senojo Testamento tauta, atvirksčiai, gyveno įsitikinusi, kad visa tai įkvėpė tikėjimas, prašydama Dievo, kuris stojo prispaustųjų pusėn ir juos provokavo; „kviečia pirmyn“, ateities link: „Sakyk izraeliečiams, kad eitų“ (Iš 14,15).

Kai Mozė - jau vedęs, auginantis du vaikus, pamiršęs jaunystėje neraminusias socialines problemas - gyveno tikrai religingai, beveik mistiškai, savo uošvio kunigo Jetro pašonėje, staiga nutiko pribloškiantis dalykas: tasai Dievas, kuriame jis ieškojo taikios užuovėjos, privertė jį grįžti kovoti. Dievas sakė Mozei: „Izraeliečių šauksmas iš tikrųjų pasiekė mane. Be to, aš mačiau, kaip juos egiptiečiai engia. O dabar eikš! Aš siųsiu tave pas faraoną, kad išvestum mano tautą - izraeliečius iš Egipto“ (Iš 3,9-10).

Žmogus lengvai nurimsta, bet Dievas - ne. Žmogui užtenka būti laimingu vergu. Bet Dievas nuolat provokuoja ir verčia žengti vis toliau. Išėjime apsiereiškė Dievas, kuris visada bus vargšų ir mažųjų pusėje, šalia tų, kurių mažuma, kurie silpni.

Nereikia nė sakyti, kad Dievo apsisprendimas būti vargšų pusėje nereiškia neapykantos galingiesiems. Jam išlaisvinimas iš Egipto buvo ne pergalė, bet pralaimėjimas, nes negali kalbėti apie pergalę, jei laimi tik vieni. Viena žydų tradicija pasakoja, kad egiptiečiams paskendus jūroje angelai norėjo užtraukti šlovinimo giesmę Dievui, bet šis sušuko: „Mano sukurti žmonės skęsta jūroje, o jūs norite džiūgauti?!“

„Argi aš trokštu nedorėlio mirties, - sako Dievas pranašo Ezekielio lūpomis, - o ne kad grįžtų iš savo nedoro kelio ir gyventų?“ (Ez 18, 23).

Pagaliau įkurdinti pažadėtoje žemėje izraeliečiai turėjo imtis ant naujų pamatų statyti savo bendrabūvį. Ko vertas išlaisvinimas iš Egipto priespaudos, jei ši laisvė nebus skirta naujam gyvenimo projektui. Todėl Išėjimas atsineša Sandorą.

Pirmiausia nuskamba bendra užuomina: „Nesielgsite, kaip elgiamasi Egipto žemėje, kur gyvenote“ (Kun 18, 2), ir tuojau pat yra sukonkretinama dešimčia Dekalogo įsakymų kuriuos, Žmogaus Sūnus atėjo įgyvendinti, tai yra ne pražudyti žmonių gyvybių, o gelbėti“ (Lk 9, 55).

Jėzus atnešė žmonijai didžią naujieną: „Atėjo įvykdymo metas, prisiartino Dievo karalystė: atsiverskite ir tikėkite Evangelija!“ (Mk 1,14-15).

Jis niekada tiksliau nepaaiškino, kas yra Dievo karalystė. Ją rodė savo gyvenimu ir darbais: tai - nauja egzistencijos forma, kai kiekvienas žmogus bus brolis kitam žmogui, nes visi pripažįsta Tėvu Dievą; tuomet išnyks ligos, netgi bus nugalėta mirtis... Taigi tai - išgelbėjimas.

Karalystė Jėzui buvo absoliuti vertybė, tad visa kita tapo reliatyvu. Todėl jis buvo nepaperkamai laisvas.

Jo nepavergė pinigai. Apie tokią laisvę jis nuolat kalbėjo saviesiems: „Per daug nesirūpinkite savo gyvybe, ką valgysite, nei savo kūnu, kuo vilkėsite. Įsižiūrėkite į padangių sparnuočius: nei jie sėja, nei pjauna, nei į kluonus krauna, o jūsų dangiškasis Tėvas juos maitina. Pirmiausia ieškokite Dievo karalystės ir jo teismo, o visa tai bus jums pridėta“ (Mt 6,25-33).

Jis neturėjo galios ir valdžios ambicijų: „Supratęs, kad jie ruošiasi pasigriebti jį ir paskelbti karaliumi, vėl pasitraukė pats vienas į kalną“ (Jn 6,15).

Jis buvo laisvas galingųjų akivaizdoje, kurių, atrodė, visai nebijojo: „Jėzų išpėjo: 'Eik iš čia, pasišalink, nes Erodas nori tave nužudyti'. Jis atsakė jiems: 'Eikite ir pasakykite tam lapei...'" (Lk 13, 31-32).

Jo nekaustė šeimyniniai ryšiai, suskirstantys žmones į savus ir svetimus: „Kas yra mano motina ir broliai? Kas tik vykdo Dievo valią, tas man ir brolis, ir sesuo, ir motina“ (Mk 3,33-35).

Jis buvo laisvas nuo bet kokių religinių ar politinių grupuočių įtakos: „Vargas jums, veidmainiai Rašto aiškintojai ir fariziejai!“ (Mt 23,13-32). „Privertė nutilti sadukiejus“ (Mt 22, 34).

Jo nepavergė įstatymas: „Jūs esate girdėję, o aš jums sakau“ (Mt 5, 21 ir toliau). „Žmonės stebėjosi jo mokslu, nes jis mokė kaip turintis galią, o ne kaip Rašto aiškintojai“ (Mk 1,22).

Jo nepavergė religiniai ritualai: „Šabas padarytas žmogui, o ne žmogus šabui“ (Mk 2, 27).

Ši Kristaus laisvė yra laisvė žmogaus, kuris neturi nieko, ką galėtų prarasti: „Niekas neduoda tokios laisvės žodžiui, neįkvepia tiek narsos pavojuje ir nesuteikia žmonėms tiek stiprybės kaip nieko neturėjimas, kai

nieko nesineši su savimi. Tad kas nori įgyti didžią jėgą, tegul renkasi neturtą, paniekina šį gyvenimą, tegul galvoja, kad mirtis yra niekas. Ir toks žmogus galės padaryti Bažnyčiai daugiau gero nei visi turtingieji ir galingieji, netgi daugiau nei tie, kurie visa valdo".(Jonas Auksaburnis)

Žinoma, Kristus patyrė ir dramą, kuri paliečia kiekvieną laisvą žmogų. Tai - jaustis vienišu, nors aplinkui - žmonės.

Net mokiniai jo gerai nesupranta: „nes visiškai nebuvo supratę ir jų širdis tebebuvo nenuovoki" (Mk 6,52). „Nejaugi ir jūs esate be nuovokos?" (Mk 7,17-18).

Jis jautėsi vienišas net tarp savo pasekėjų: „Jėzus, gerai visus pažindamas, jais nepasitikėjo. Jam nereikėdavo, kad kas paliudytų apie žmogų. Jis pats žinojo, kas yra žmogaus viduje" (Jn 2,24-25)

Jo giminaičiai patikėjo, kad jis pamišęs: „Saviškiai, apie tai išgirdę, ėjo sulaikyti jo, sakydami, kad jis kaip galvos netekęs" (Mk 3,21).

Be abejo, atskirtumą, kurį patyrė bendraudamas su žmonėmis, Jėzus taip pat jautė ir asmeniškai bendraudamas su Dievu. Kai kreipdavosi į Dievą, naudojo aramėjišką žodį Abba - „tėte". Jis kalbėjo su Dievu kaip vaikas su tėvu, visiškai pasitikėdamas, bet ir pagarbiai, pasiruošęs bet kurią akimirką paklusti.

Jėzus už savo laisvę sumokėjo mirtimi. Mirtį Jėzus pasitiko vienas, nes visi Jį paliko. Ir Jėzus ir budeliai buvo įsitikinę, kad Dievas visada išgelbsti nekaltąjį. Bet Dievas tylėjo. Tas žiaurus jo tylėjimas , regis, patvirtino, kad Jėzų pasmerkusieji buvo teisūs. Išbandoma tai, kas Jo gyvenime buvo vienintelė atrama: suvokimas, kad Jis yra savojo *Abba* Sūnus. Jis miršta ne kaip pranašas, bet kaip apleistas Sūnus. Apaštalai pirmieji pajuto, kaip jų tikėjimas susvyruoja. „Nustipo šuo, baigėsi ir jo lojimas“, - turbūt pagalvojo fariziejai, kunigai ir romėnai, aną Didįjį penktadienį.

Tačiau vienas įvykis apvertė viską aukštyn kojom. „, Kažkoks miręs Jėzus, kurį Paulius tvirtina esant prisikėlusį – gyvą.“ (Apd 25,19) Taigi Dievas išteisino nuteistąjį. Nukryžiuotasis buvo teisus – buvo Dievo Sūnus. Būtent ši tiesa mus daro laisvus. **Nes mums krikščioniams gresia ne mirtis, o gresia prisikėlimas. Nes Jis yra , mūsų kasdienybėje, ne tik Kelias ir Tiesa, bet Gyvenimas ir Laisvė.**

Parengta pagal L. Gonzales-Carvajal

„ Toks yra mūsų tikėjimas“